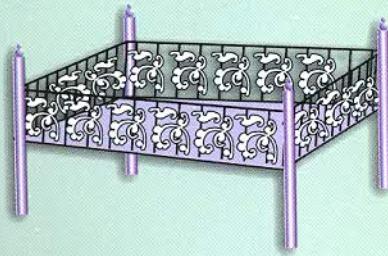

دِ جَنَازَةِ دِ هُونَجِ مَسْئُونَ ظَرِيقَةِ أَوْ دُعَا بَكَشَةِ

تأليف

فِيْيَةِ شَيْخِ الْمُحَمَّدِ الْمَمْنُ اللَّهِ يَشَاءُ وَيَ

حَفَظَهُ اللَّهُ تَعَالَى

Ketabton.com

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على خاتم الانبياء والمرسلين محمد وآلہ ودحابہ اجمعین.

اما بعد : په تُولو نعمتونو کبن دالله تعالیٰ مغفرت لوئے نعمت دیے، نبی علیہ السلام ته اللہ تعالیٰ فرمائی:

﴿ لِيَغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَأْخَرَ ﴾

نو د مغفرت اسباب لتیول ضروری دی ، دمغفرت او بخوبی دیر اسباب دی ، یو عالم یو سل پنخوس (۱۵۰) سببونه جمع کپری دی ، چه په هفعے کبن یو مهم او ضروری سبب په مسلمان مری باندیے جنازہ کول دی۔ لیکن دا جنازہ هله سبب دمغفرت گرئی چه په دری شرطونو باندیے او کپری شی :

۱ - اول شرط : دادیے چه جنازہ کونکی به مسلمانان وی چه هیچ قسم شرك به پکبند نہ وی۔

۲ - دویم شرط : دادیے چه د تیولو جنازہ کونکو به دسفارش ارادہ وی ، مخ ملازمی دپارہ به جنازہ نہ کوی ،

بلکه غرض بهئ داوی چه دامرے الله تعالیٰ معاف کری،
یعنی دمری خیر خواه به وی۔

۳ - دریم شرط : دادیے چه جنازہ به دنبی علیه
السلام په طریقه وی، چه دا طریقہ روسته ذکر کیږی۔
په دیے شرائطو باندیے دلیل دا حدیث شریف دیے :
عن ابن عباس قال : انى سمعت رسول الله ﷺ يقول : ما
من رجل مسلم يموت فيقوم على جنازته أربعون رجلاً ، لا
بشر كون بالله شيئاً الا شفعهم الله فيه . (مسلم، مشكاة: [۱۴/۱]
ابن عباس رضى الله عنه فرمائى : رسول الله ﷺ نه ما
اوريدلى دی چه فرمائیل ئے : کوم مسلمان چه مرشی او
دهغه په جنازه باندیے داسې خلوینېت (۴۰) کسان او دریپی
چه هغوي بالکل شرك نه کوي، او دغه کسان د دغه مری
دپاره سفارش کوي ، نو الله تعالیٰ به ضرور دهغوي
سفارش قبول کړي او مرې به او بخښي۔

بل روایت کبن سل (۱۰۰) کسان راغلی دی (کلهم
یشفعون) چه تُول مری دپاره سفارش کوي۔

لکته : د دنيا مجرم چه حکومت او نيسی نو د سفارش
او ضمانت خومره کوشش کوله شي ، ليکن مسلمان

گنهگار چه مرپشی نو مسلمانان دهغه په سفارش کبن خومره کوتاهی کوي، او جنازه دبیگار په شکل کوي، زر زرئے کوي، گويا چرتہ گاہے ترسے روان دی، یائے دخبو لاندیس سکروتی دی، محترمو لو فکر پکار دی!

د جنازے بعضی ضروری مسائل

د صحیح او صریح احادیثونه

۱ - **مسئله:** په جنازه کبن تاخیر نه دی پکار، کله چه انسان مرپشی نو جلتی سره دهغه کفن دفن کول پکار دی، صبا او بله ورخ ته دهغه ساتل نه دی پکار۔ (کما فی حدیث ابی هریره، بخاری، مشکاة: ۱/۱۴۴).

۲ - **مسئله:** جنازے مونځ کولو سره یو قیراط ثواب ملاویپری، او قبر ته حاضریدلو سره دوه قیراطه ثواب ملاویپری (قیراط داحد دغرنه غت شے دی) متفق عليه۔

۳ - **مسئله:** په جنازه کبن شور او زوګ کول گناه ده بلکه جناز گاہ کښې او د جنازے نه روسته تللو په وخت کبن خاموشی، فکر مندی، ذکر او دعا کول پکار دی۔

صحابه کرام رضی الله عنهم فرمائی : موئپ به اواز اوچتول دری وختونو کبن بد گنرل : (۱) په وخت دجنازه کبن (۲) په وخت د ذکر کبن (۳) په وخت د قتال او جهاد کبن (فتاوی‌الدین‌الخالص) .

زمونې مسلمانان په وخت د صفوونو جورولو دجنازه کبن شور او زوگ کوي او چغې وهی ، دا غلط عمل دی .
ابن مسعود رضی الله عنه یو څل یو سربے او لیدلو چه جنازه پسے روان دی او خاندی ، نو وی فرمائیل : (لا اکلمک ابدا) تاسره به هیڅکله خبریه او نکرم ، (الآداب الشرعية : ۱ / ۳۲۰ ، والسنن الكبرى : ۴ / ۱۷۴) .

۴ - مسئله : په کور کښې د مری صرف مخ کتل جائز دی ، په مقبره کبن یا په جنازه ګاه کبن د مری حصارول او ده ګه کتل بدعت دی ، زمونې خلق خامخا مری په جناز ګاه کبن ګوري ، داغلطه طریقه ده ، اود نبی ﷺ مخالفت دی هغه فرمائی : (أسرعوا بالجنازة) جنازه په جلتئ سره قبرته رسوئ .

۵ - مسئله : په جنازه کبن په ډیرو احادیشو کبن خلور تکبیرونه راغلی دی ، لیکن کله نبی ﷺ پنځه تکبیرونه

هم وئیلی دی ، کلمه اووہ ، او کلمه نہہ هم شویدی ، (کما فی احکام الجنائز ص : ۱۲ - ۱۱۵) نودا طریقہ هم کلمه کلمہ کول پکاردي، او گوره (البیهقی : ۳۶ / ۴ ، الطحاوی ، والدارقطنی) .

د جنازے صحیح سُنت طریقہ

۶ - مسئلہ: د جنازے د مانخے صحیح سنت طریقہ داده چہ نیت به او کرپی په زړه کښ. په خوله باندې نیت وئیل نشته دی، بدعت دی، او دا آواز کول چه نیت کوئی الله مو او بخه ، دا هم بدعت او ناروا دی. بیا به الله اکبر او کرپی ، او د دی نه فورا پس به (اعوذ بالله من الشیطان الرجیم : ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، تَرَ: ﴾لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ أَكْبَرُ﴾ پوری اولولی، بیابه یو سورت اولولی لکه ﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ﴾ ، یابل کوم سورت به اولولی۔(سبحانک اللهم وبحمدک) ، د جنازے په مانخے لوستل نه دی ثابت (اگرچه په عام مونھونو کښ ثابت ده) نو صحیح داده چه دالوستل نه دی پکار۔ بیابه الله اکبر اووائی ، بیابه دا درود ابراھیمی اولولی : (اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَّعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كما

صلیت علی ابراهیم و علی آل ابراهیم انك حمید مجید ، اللهم بارک علی ابراهیم و علی آل ابراهیم انك حمید مجید) -
داصحیح درود دیه - او هغه بل درود چه خلقو ليکله دیه
هغه صحیح ثابت نه دیه دنبی عليه السلام نه ، نو هغه
پریخوستل او درود ابراهیمی لوستل پکار دی -
بیابه الله اکبر او وائی او دعا گانه به شروع کری - په جنازه
کنن هر قسمه دعا لوستل جائز دی چه د مری دپاره فائده
منه وی ، او عام مسلمانانو دپاره هم دعا کوله شی -

د جنازه د مانعه دعا گانه

بعضی غوره غوره دعا گانه دادی ، چه داد نارینه او زنانه
و دپاره دارنگ دماشومانو دپاره هم لوستلے کیری :
 ۱ - اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِحَيْنَا وَمَيِّتَنَا وَشَاهِدِنَا وَغَائِبِنَا ،
 وَصَفِيرِنَا وَكَبِيرِنَا ، وَذَكَرِنَا وَأَنْشَانَا ، اللَّهُمَّ مَنْ أَحْيَيْتَهُ
 مِنَا فَأَحْيِيهِ عَلَى الْإِسْلَامِ ، وَمَنْ تَوَفَّيْتَهُ مِنَا فَتَوَفَّهُ عَلَى
 الْإِيمَانِ ، اللَّهُمَّ لَا تَحْرِمْنَا أَجْرَهُ وَلَا تَفْتَنْنَا بَعْدَهُ .

(ابو داود ، احمد ، ترمذی ، مشکاہ : ۱/۱۴۶).

ترجمہ: اے اللہ! زمونپر ژوندی او مری، حاضر او غائب،
لوئے او واہ، نارینہ او زنانہ (تھول) او بخوبی۔ اے اللہ! خوک
چہ مونپر نہ تھے ژوندی پریدیے نو پہ اسلام باندیئے ژوندیے
اولرہ، او خوک چہ تھے مونپر نہ وفات کوئے نو پہ ایمان باندیے
ئے وفات کرہ، اے اللہ! تھے مونپر ددہ داجر نہ مہ محرومی
او مونپر ددہ دوفات نہ پس مہ گمراہ کوئے۔

۲ - أَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ وَاعْفِهِ وَاغْفُ عَنْهُ ،
وَأَكْرِمْ نُزُلَهُ وَوَسِعْ مُدْخَلَهُ ، وَاغْسِلْهُ بِالْمَاءِ وَالثَّلْجِ
وَالْبَرَدِ ، وَنَقِّهِ مِنَ الْخَطَايَا كَمَا نَقَيْتَ الشُّوْبَ الْأَبْيَضَ
مِنَ الدَّنَسِ ، وَأَبْدِلْهُ دَارًا خَيْرًا مِنْ دَارِهِ ، وَأَهْلًا خَيْرًا
مِنْ أَهْلِهِ ، وَزَوْجًا خَيْرًا مِنْ زَوْجِهِ ، وَأَدْخِلْهُ الْجَنَّةَ ،
وَأَعِذْهُ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ [وَقِهِ فِتْنَةِ الْقَبْرِ] وَعَذَابَ
النَّارِ ۝

(رواه مسلم : ۳۱۱/۱ ، مشکاہ : ۱/۱۴۵) شرح السنۃ :
- (۲۵۱/۱ ، ابن ماجہ: ۲۴۸/۳)

ترجمہ: اے اللہ! دامریے او بخہ اور حم پریے او کرہ، جو ر

او ساته دیه ، او معافی و رته او کره ، دده میل مسستیا بنه او کره
دور تلو خائے فراخه کره ، او په او بیو او واوره او گلیه باندیه
له او وینخه ، اود گناهونو نه ئے داسے پاک صفا کره خنگه
چه تا سپینه جامه پاکه کریده دخیری نه ، اود دده دکور نه ده
نه غوره کور و رکره ، او اهل غور دده داخل نه ، او ملگریه
غوره دملگری دده نه ، او جنت ته ئے داخل کره ، اود عذاب
دقبر اود امتحان دقبر اود عذاب دجهنم نه ئے او ساته .

عوف ابن مالک رضی الله عنہ فرمائی : ما در رسول الله
بِسْمِ اللَّهِ نه دا دعا په جنازه کبن واوریدله ، یاده میه کره او ای مان
می او کرو چه کاش دغه مریے زه وی نو بنه به ویه ، خکه دا
دعا دیره مزیداره وه .

۳ - نبی علیه السلام چه به کله جنازه باندیه او دریدلو ،
نوداسے دعا به ئے لوستله :

اللَّهُمَّ عَبْدُكَ وَابْنُ أَمْتِكَ ، احْتَاجَ إِلَيْ رَحْمَتِكَ
وَإِنْتَ غَنِّيٌّ عَنْ عَذَابِهِ ، إِنْ كَانَ مُحْسِنًا فَرِدُ فِي
حَسَنَاتِهِ ، وَإِنْ كَانَ مُسِيئًا فَتَجَاوِزْ عَنْهُ ۝

(مستدرک للحاکم : ۱/۳۵۹ ، مجمع : ۳/۳۳)

ترجمه : ای الله ! ستا بنده دیه او ستا دوینزیه خویه دیه ،

ستارحمت ته محتاج شو او ته دده دعذاب نه غنى ئے ، که
چرتە نيك عمله وي نو ته دده نيك عملونه پير كره ، او كه
چرىي گنهگاروي نو ته ئى معاف كره .

بىا بىه ئى دىس سره نورى دعا گانى هم ملگرىي كولى (ثم
يدعو بما شاء الله ان يدعو) .

٤ - ابو هریره رضى الله عنه فرمائى : زه د جنازى پسى
دھغه دكور نه خم ، او كله چه كىپسۇدل شى پە جناز گاه
كىبن نو الله اكبير او كرم ، بىا الحمد لله او وايم ، بىا درود
اولولم ، بىا دادعالولم :

اللَّهُمَّ إِنَّهُ عَبْدُكَ، وَابْنُ عَبْدِكَ، وَابْنُ أَمْتِكَ، كَانَ
يَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، وَأَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُكَ
وَرَسُولُكَ، وَأَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ، اللَّهُمَّ إِنْ كَانَ مُحْسِنًا
فَزِدْ فِي إِحْسَانِهِ وَإِنْ كَانَ مُسِيئًا فَتَجَاوِرْ عَنْ سَيِّئَاتِهِ،
اللَّهُمَّ لَا تَحْرِمنَا أَجْرَهُ وَلَا تَفْتَنْنَا بَعْدَهُ ۝

(رواه مالك في الموطا : ٢٠٩ / ١ ، المجمع : ٣٣ / ٣) .

ترجمه : اي الله ! دا ستا بىنده دىس او ستا دىننده خویى دىس ،
او ستا دويىزى خویى دىس ، ده به دا گواهى كوله چه نشته

حددار دبندگی سیوا ستانه ، او محمد ﷺ ستا بندہ او رسول دے او ته ڈیر بنہ پوھیرے دده په حال باندیسے ، اے اللہ ! کہ چریے دے نیک عملہ وی تو دده نیک عملونہ ڈیر کرے ، او کہ چریے گنہگار وی نو ته دده گناہونہ معاف کرہ ، اے اللہ ! مو نپ مه محرومہ دده داجر نہ او مه مو گمراہ کوہ دده نہ پس -

۵ - وائلہ بن اسقع رضی اللہ عنہ فرمائی : رسول اللہ ﷺ په یو مسلمان باندیسے دجنازے مو نخ کولو ، او ما ترینہ دادعا واوریدله :

اللَّهُمَّ إِنَّ فَلَانَ بْنَ فَلَانَ فِي ذَمَّتِكَ وَحَبْلِ جِوارِكَ ،
فَقِيهِ مِنْ فِتْنَةِ الْقَبْرِ ، وَعَذَابِ النَّارِ ، وَأَنْتَ أَهْلُ الْوَفَاءِ
وَالْحَقِّ ، اللَّهُمَّ فَاغْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ ، إِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ
الرَّحِيمُ ۝

(صحیح ابی داود : ۲۱۷/۲) صحیح ابن ماجہ : ۲۵۰/۱ ،
المشکاة : ۱۴۶/۱).

ترجمہ : اے اللہ ! فلاںی حؤی ستا په ذمہ کبیں
دے او ستا دکاوند په رسئ کبیں دے ، نو دے دفتنتے دقبرا اود

اور دعذاب نہ بچ کریے ، او تھے وفاداری او حق والہ ذات ئے ،
اے اللہ ! دہ تھے بخنہ او کریے او پہ دہ باندھے رحم او کریے ،
بیشکہ چہ تھے بنیونکے مہربانہ ئے ۔

۶ - دارنگ دادعا ہم راغلے دہ :

اللَّهُمَّ أَنْتَ رَبُّهَا وَأَنْتَ خَلَقْتَهَا وَأَنْتَ هَدَيْتَهَا إِلَى
الْإِسْلَامِ وَأَنْتَ قَبَضْتَ رُوحَهَا ، وَأَنْتَ أَعْلَمُ بِسِرِّهَا
وَعَلَانِيَّتَهَا جِئْنَا شُفَعَاءَ فَاغْفِرْ لَهَا ۝

(البیهقی : ۴/۴۲ ، ابو داود) ۔

ترجمہ : اے اللہ ! تھے ددھ پرور دگاریے او تا دیے پیدا کریے
دیے او تا ورتہ داسلام ہدایت او کرو ، او تا ورنہ روح و اخستلو
، او تھے ڈیر بنسے عالم ئے ددھ پہ پتی او بنیکارہ باندھے ، مونپ
راغلی یو شفارس کوونکی ، نو تھے ورتہ مغفرت او کرہ

فائڈہ : دا روایت اگرچہ دسند پہ لحاظ ضعیف دیے
لیکن نبی علیہ السلام اجازت ورکریے دیے چہ هر قسمہ
دعاتا سو جنازہ کبن لو ستنے شئ ، لکھ ارشاد دیے :

(اذا صليتم على الجنازة فاخلصوا له الدعاء)

صحیح ابن ماجہ ۱/۱۵۱ ، صحیح ابن داود (۲/۲۱۷) بسنند صحیح) .
دغہ شان مخکبین (ثم یدعو بما شاء اللہ ان یدعو) لفظ

تیرشو، چه په عموم باندیسے دلالت کوی۔

۷ - اللہمَ هذَا عَبْدُكَ ، ابْنُ عَبْدِكَ ، ابْنُ امْتِكَ ،
ماضٍ فِيهِ حُكْمُكَ ، خَلَقْتَهُ وَلَمْ يَكُ شَيْئًا مَذْكُورًا ،
نَزَّلَ بِكَ وَأَنْتَ خَيْرٌ مَنْزُولٌ بِهِ ، اللَّهُمَّ لَقِنْتُهُ حُجَّتَهُ
وَالْحِقْوَةُ بِنَبِيِّهِ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ، وَثَبَّتَهُ
بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فَإِنَّهُ افْتَقَرَ إِلَيْكَ وَاسْتَغْنَيْتَ عَنْهُ ، كَانَ
يَشْهُدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ، فَاغْفِرْ لَهُ وَارْحُمْهُ ، وَلَا
تَحْرِمنَا أَجْرَهُ ، وَلَا تَفْتَنَا بَعْدَهُ ، اللَّهُمَّ إِنْ كَانَ زَاكِيَا
فَزَكِّهِ ، وَإِنْ كَانَ خَاطِئًا فَاغْفِرْ لَهُ ۝

(کنز العمال : ۱۵ / ۷۱۸) -

ترجمہ: اے اللہ! داستا بندہ دیے او ستا دیندہ خوئی دیے او
ستا دوینزے خوئی دیے، په ده کبن (صرف) ستا حکم
چلیبری، تادیے په داسے حال کبن پیدا کرو چه دیے هیخ شے
نه وو چه ذکرئے او شی۔ دیے او س ستا میلمہ شو، او ته
غورہ کور بھئے۔ اے اللہ! ده ته خپل دلیل ور او بنا یہ،
او دخپل نبی محمد ﷺ سرهئے ملاو کرہ، او په مضبوطہ
وینا سرهئے محکم کریے، خکھ دیے تاته محتاجہ دیے او ته

ده ته هیچ حاجت نه لریے ، ده به ددیے خبرے گواہی کوله
 چه دالله نه سیوا ہیخوک دعابت لائق نشته ، پس دیے
 او بخوبیه اور حم پری او کرہ ، او دده داجر او ثواب نه مونپ مه
 محروم وہ ، او دده دمرگ نه پس مونپ پہ امتحان کبن مه
 اچوہ۔ ای اللہ ! کہ دیے پاک وی نو تھئے پاک کرہ ، او کہ
 گنہگار وی نو تھے ورتہ بخوبیه او کریے۔

۸ - ابو درداء بہ پہ جنازہ کبن داسی دعا غوبستلہ :

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِأَحْيَا إِنَا وَأَمْوَاتِنَا الْمُسْلِمِينَ ، اللَّهُمَّ
 اغْفِرْ لِلْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ ، وَالْمُؤْمِنِينَ وَ
 الْمُؤْمِنَاتِ ، وَاصْلِحْ ذَاتَ بَيْنِهِمْ ، وَالْفُرْقَانَ قُلُوبَهُمْ ،
 وَاجْعَلْ قُلُوبَهُمْ عَلَى قُلُوبِ خَيَارِهِمْ ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ
 لِفَلَانَ بْنِ فَلَانَ ذَنْبَهُ ، وَالْحِقْةَ بِنَبِيِّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
 وَسَلَّمَ ، اللَّهُمَّ ارْفَعْ دَرَجَتَهُ فِي الْمُهَتَّدِينَ ، وَاخْلُفْهُ فِي
 عَقِبِهِ فِي الْغَابِرِينَ ، وَاجْعَلْ كِتَابَهُ فِي الْعِلَّيِّينَ ، وَاغْفِرْ
 لَنَا وَلَهُ ، رَبِّ الْعَالَمِينَ ، اللَّهُمَّ لَا تَحْرِمنَا أَجْرَهُ وَلَا
 تُضِلْنَا بَعْدَهُ ۝

(ابن ابی شیبہ : ۳۹۳/۳)

ترجمه : اے الله ! زمونپر ژوندی او مری مسلمانان او بخوبیه ، اے الله ! ته مسلمانانو سپرو او مسلمانانو بنخو ته ، او مؤمنانو نارینه او مؤمنانو زنانو ته مغفرت او کریه ، او ددوئی خپل مینځی تعلقات بنه جور کریه ، او ددوئی په زړونو کښ دیو بل سره مینه محبت واچویه ، او ددوئی زړونه دنیکانو دزړونو په شان جور کریه ، اے الله ! دې فلانی دفلانی څویه ته دده ګناه معاف کړه ، او دې دخپل پیغمبر (محمد) ﷺ سره یو خایه کړه ، اے الله ! په هدایت موندونکو کښ دده درجه او چته کړه ، او په پس ماند ګانو کښ دده ته جانشین جور شه ، او دده عملنامه په علیین کښ او ګرځو ، او مونپر او ده (تولو) ته بخوبیه او کړه ایه رب العالمینه ! او دده دمرگ نه پس ته مونپر مه یې لاریه کوه .

۹ - ابو صدیق الناحبی فرمائی : ما دابو سعید نه دجنازی دمانځه تپوس او کړو ، نو هغه او فرمائیل : مونپر به دادعا لوستله :

اللَّهُمَّ أَنْتَ رَبُّنَا وَرَبُّهُ ، خَلَقْتَهُ وَرَزَقْتَهُ ، وَأَحْيَيْتَهُ ،
وَكَفَيْتَهُ ، فَاغْفِرْ لَنَا وَلَهُ ، وَلَا تَحْرِمْنَا أَجْرَهُ ، وَلَا

تُضِّلُّنَا بَعْدَهُ ۝

(مجمع الزوائد: ۳۳/۳، مصنف ابن ابی شیبہ: ۲۹۳/۳)۔

ترجمہ: اے اللہ! تھے زمونبر او ددے مری ربئے، تا دے پیدا کرو، رزق دے ورکرو، ژوندے دے اوساتو، او ددہ کفایت اوپورہ والے دے اوکرو، مونبر او دہ تھے مغفرت او کرہ، او مونبر ددہ داجرنہ مہ محرومہ، او ددہ دمرگ نہ پس مو مہ یے لارے کوہ۔

۱۰ - عمر فاروق رضی اللہ عنہ بہ دجنازے پہ مانخہ کبن چہ کلہ بہ دمازیگر پہ وخت کیدله داسے دعا فرمائیلہ اللہُمَّ أَمْسِنِي عَبْدُكَ قَدْ تَخَلَّى عَنِ الدُّنْيَا وَتَرَكَهَا لَا هُلْهَلَهَا ، وَأَسْتَغْفِرُكَ عَنْهَا ، وَافْتَقَرَ إِلَيْكَ ، كَانَ يَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ ، وَأَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُكَ وَرَسُولُكَ ، فَاغْفِرْ لَهُ ذَنْبَهُ ۝ (ابن ابی شیبہ: ۲۹۲/۳).

ترجمہ: اے اللہ! بیگاہ کرو ستا بننے پہ داسے حال کبن چہ دنیا نے خان اوزگار کرو او هغہ نے دھنے اهل تھے پر خودہ او تھے ددے نہ یے پرواہ نے، او هغہ تا تھے محتاج دے، دے ددے خبرے گواہی کوی چہ تانہ سیوا بل خوک لائق

د بندگی نشته او محمد (صلی اللہ علیہ وسلم) ستا بندہ اور رسول دیے ، نو
تھے دہ تھے ددھ گناہ او بخوبی۔

او کھے د سحر پر وخت بھئے جنازہ کولہ ، نود (اللهم امسی
عبدک) پہ خامی بھئے (اللهم اصبح عبدک) یعنی اے اللہ
سحر کرو ستا بندہ الخ ، لوستل۔ نورہ دعا همدغہ شان
۔ ۵۵

۱۱ - ابو بکر صدیق رضی اللہ عنہ بہ داسی دعا لوستلہ
اللّٰهُمَّ عَبْدُكَ أَسْلَمُهُ الْأَهْلُ وَالْأَلْأُ وَالْعَشِيرَةُ ،
وَالذَّنْبُ الْعَظِيمُ ، وَأَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ۝
 (ابن ابی شیبہ : ۲۹۲/۳).

ترجمہ : اے اللہ ! ستا دیے بندہ لرہ ددھ اهل او بال بچ او
قام قبیلے او سپارلو ، او گناہ غتھے دھ ، اوتھے دیر زیات
بخوبونکے مہربانی۔

۱۲ - عبد الله بن عمر رضي الله عنه به او بده جنازہ
کولہ او اذکار او دعا گانے بھئے پکبین لوستلے ، یوہ دعا بھئے
پہ کبین داهم لوستلہ :

اللّٰهُمَّ بَارِكْ فِيهِ وَصَلِّ عَلَيْهِ وَاغْفِرْ لَهُ وَأُرْدُهُ حَوْضَ

رَسُولُكَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ۝

(ابن ابی شیبة : ۲۹۴ / ۳) -

۱۳ - ابو نعیم د عبد الله بن الحارث بن نوفل په واسطہ سره دنبی علیه السلام نه نقل کوی چه هفوئ بہ دادعا بنودله:

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِأَخْوَانِنَا وَأَخْوَاتِنَا وَاصْلِحْ ذَاتَ بَيْنَنَا ،
وَالْفُرْقَ بَيْنَ قُلُوبِنَا ، اللَّهُمَّ هَذَا عَبْدُكَ فُلَانُ بْنُ فُلَانَ ،
وَلَا نَعْلَمُ إِلَّا خَيْرًا ، وَأَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنَّا ، فَاغْفِرْ لَنَا وَلَهُ .

(کنز العمال : ۷۱۴ / ۱۵) -

۱۴ - دادعا ہم بہترہ ۵۵ :

اللَّهُمَّ عَبْدُكَ وَابْنُ عَبْدُكَ خَرَجَ مِنْ رُوحِ الدُّنْيَا
وَمَحْبُوبُهَا وَأَحِبَّاهُ فِيهَا ، إِلَى ظُلْمَةِ الْقَبْرِ وَمَا هُوَ لَاقِيهِ
، كَانَ يَشْهُدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ ، وَأَنْ مُحَمَّداً عَبْدُكَ
وَرَسُولُكَ ، وَأَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ ، اللَّهُمَّ نَزَّلَ بِكَ وَأَنْتَ خَيْرُ
مَنْزُولٍ بِهِ ، وَأَصْبَحَ فَقِيرًا إِلَى رَحْمَتِكَ وَأَنْتَ غَنِيٌّ عَنْ
عَذَابِهِ ، وَقَدْ جِئْنَاكَ رَاغِبِينَ إِلَيْكَ شَفَاعًا لَهُ ، اللَّهُمَّ فَإِنْ

کَانَ مُحْسِنًا فَرِزْدُ مِنْ إِحْسَانِهِ ، وَإِنْ كَانَ مُسِيْنًا
 فَتَجَاوَرَ عَنْهُ ، وَبَلِّغَهُ رَحْمَتَكَ بِرِضَاكَ وَقِهِ فِتْنَةَ الْقَبْرِ
 وَعَذَابَهُ ، وَفَسَخَ لَهُ فِي قَبْرِهِ وَجَافَ الْأَرْضَ عَنْ جَنْبِهِ
 ، وَلَقِهِ بِرَحْمَتِكَ الْآمُنَ مِنْ غَيْرِ عَذَابِكَ حَتَّى تَبْعَثُهُ إِلَى
 جَنَّتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ ۝

معرفة السنن والآثار ۱۷۰/۳

ترجمه: ايم الله! دا ستا بنده دىے او ستا بنده خويى دىے،
 ددنيا دراحتونو، خوبنو خيزونو او په دیکښ دڅيلو
 دوستانو نه را اووپلو، او د قبر تيارې ته او د ځه سره چه دى
 مخامنځ کيدونکه دى هغه ته را اورسيدلو. ده به ددى
 خبرې ګواهی کوله چه ستانه سیوا بل هيڅوک د عبادت
 لائچ نشته، او محمد (صلی الله علیه وسلم) ستا بنده اور رسول دىے، ته په
 ده باندې ډير بنې پوهه ئئه، ايم الله! دى ستا ميلمه شو او ته
 بهترینه ميلمستيا ورکونکه ئئه، دى ستا رحمت ته
 محتاج شو، او ته دده د عذاب نه ې پرواه ئئه، موږ تاته دده
 د شفارس کولو د پاره په دا سې حال کښ راغلې یو چه رغبت
 رونکي یو - ايم الله! که چرې دى نېټ عمله وي نو دده

نیک عملتیا نورہ ہم زیاتہ کرہ اوکھے چرسے گنہگار وی نو
دہ ته معافی اوکرہ ، او دیے خپل رحمت ته اور سوہ پہ خپلے
رضامندی سره ، او دیے دقیر دامتحان او عذاب نہ پہ امن
کرہ ، او دہ دپارہ دده قبر فراخہ کرہ او دده دارخ نہ زمکہ لری
کرہ ، او دہ ته پہ خپل رحمت سره امن و رکرہ پہ غیر
عدذاب ستانہ ، تردیے چہ دہ لرہ ته خپل جنت ته اولیبیسے ،
ای دتوںونہ زیات رحم کونکیدے۔

۱۵ - دادعا ہم جامعہ دہ :

اللَّهُمَّ عَبْدُكَ وَابْنُ عَبْدِكَ ، وَابْنُ أَمْتِكَ ، كَانَ يَشْهَدُ
أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ ، وَأَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُكَ وَرَسُولُكَ ،
وَأَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ ، اللَّهُمَّ إِنْ كَانَ مُحْسِنًا فَزِدْ فِي إِحْسَانِهِ
وَارْفِعْ دَرَجَتَهُ ، وَقِه عَذَابَ الْقَبْرِ ، وَكُلَّ هَوْلٍ دُونَ
الْقِيَامَةِ ، وَابْعَثْهُ مِنَ الْأَمْنِيَّنَ ، وَإِنْ كَانَ مُسِيئًا فَتَبْحَارْ
عَنْهُ ، وَبِلْغَهُ بِمَغْفِرَتِكَ وَطَوْلَكَ دَرَجَاتِ الْمُحْسِنِيَّنَ ۝
اللَّهُمَّ فَارْقِ مَا كَانَ يُحِبُّ مِنْ سَعَةِ الدُّنْيَا وَالْأَهْلِ
وَغَيْرِهِمُ إِلَى ظُلْمَةِ الْقَبْرِ وَضَيْقِهِ ، وَانْقُطِعْ عَمَلَهُ ،

وَقُدْ جِئْنَاكَ شُفَعَاءَ لَهُ ، وَرَاجِيْنَ لَهُ رَحْمَتَكَ ، وَأَنْتَ
أَرَاقَ بِهِ ، اللَّهُمَّ ارْحَمْهُ بِفَضْلِ رَحْمَتِكَ فَإِنَّهُ فَقِيرٌ إِلَى
رَحْمَتِكَ وَأَنْتَ غَنِيٌّ عَنْ عَذَابِهِ ۝

(معرفة السنن والآثار: ۱۷۱/۳).

ترجمہ: اے اللہ! دا ستا بندہ دیے، او ستا دبندہ خویں دیے
او ستا دوینزے خویں دیے، ده به ددیے خبریے گواہی
ورکولہ چہ ستا نہ سیوا بل ہیشوک دعیادت لائق نشته،
او محمد (صلی اللہ علیہ وسلم) ستا بندہ اور رسول دیے، او تاته دده په حال
باندی دھر چانه دیر بنہ علم دیے، اے اللہ! کہ چرسے دیے
نیک عملہ وی نو دده نیک عملیٰ کبن نورہ اضافہ ہم
او کرہ، او دده درجہ پورتہ کرہ او ددیے د قبر او دقیامت نہ
مخکبن دھریے ویریے ترھے نہ ئے اوساتھ، او ددیے امن والونہ
جو پر کریے او کہ دیے گنهگار وی نو دده گناہ معاف کرہ او پہ
خپل مغفرت او طاقت سره دیے دنیک عملہ خلقو مرتبو ته
اور سوہ، اے اللہ! دیے دنیا د فراخی او د اهل وغیرہ نہ چہ
ددہ محبوب خیزونہ وو راجداشو، او د قبر تیاریے او تنگ
والی ته راغی، او د دہ عمل بند شو، مو نپر ته په داسے حال
کبن راغلی یو چہ دده دپارہ شفارس کوونکی او ددہ دپارہ

ستا درحمت غوبستونکی يو ، اوته په ده بانديه دهر چانه زيات شفقت کوونکے ئے ، اىم الله ! په ده رحم اوکره په خپل فضل سره خکه چه دى ستا رحمت ته محتاج دى اوته دده دعذاب نه يه پرواه ئے -

دارنگ نورى دعا گانه هم شته ، ليکن داكافى دى ، په ديكبن چه خنه اولوستله شى هم كافى دى ، خوا خلاص اوپه مرى باندي شفقت پکار دى او پيره زاري او عاجزى پکار ده الله تعالى ته چه دامسلمان معاف كري -

* ددعانه پس به بيا الله اكبر او وائى ، او بيا به يو طرفته سلام او گرخوي ، لكه مستدرک (۳۶۰ / ۱) کبن احاديث راغلى دى ، دغه شان دويم طرفته سلام اپول هم ثابت دى ، کله داکول پکار دى اوکله دا -

(احکام الجنائز ص : السنن الكبرى : ۴ / ۴۳) -

۷ - مسئله : که د سرى او بىئخ فرق په دعا لوستلو کبن اونکري ، او ضمير د (هُوَ) راجع كري مرى ته نو داهم صحيح ده ، لكه (اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ وَأَرْحَمْهُ) اوکه په دعا د جنازه کبن خوك (هُوَ ، هَا) بدل كري نو هم صحيح ده ، ليکن منقول الفاظ په جنازه کبن که بدل نشى نو بهتره ده

او په نورو ئایونو کبن بدولول دمنقول الفاظو جائز نه
دی -

۸ - **مسئله** : جنازه په جهر سره هم راغلے ده ، دخلورونه زیاتو صحیح احادیشو کبن ، لیکن دابن عباس رضی الله عنهم دروایت نه معلومیپری چه دا د تعلیم دپاره وه ، لکه چه فرمائی : (لتعلموا انها سنة) - دارنگ جهر مفرط نه وو ، بلکه درمیانه جهر وو ، چه روسته مقتديانو هم دعا گانه لوستلے شویه -

دارنگ په پته باندیج جنازه مونږ په شپرو روایاتو کبن
موندلے ده ، او همدا دعامو علماؤ په نیز بهتره ده -

۹ - **مسئله** : بعض خلق په جنازه کبن آمین وائی ،
يعنی امام دعا کوي او مقتديان آمین وائی ، دا چرته احادیشو
کبن مونږ نه دی لیدلی ، بلکه صحیح طریقه داده چه هر
سری به دعالولی ، لکه نبی ﷺ فرمائی :
(اذا صليتم على الميت فاخلصوا له الدعاء) -

۱۰ - **مسئله** : په ماشوم باندیج جنازه شته دیه ، کله چه
دمور په خیته کبن پکبن روح اچوله شویه وی ، يعنی
خلور میاشتے پس پیدا شویه وی ، خکه دا انسان دیه ، په

ده باندے د جنازے موئیح په احادیثو کبین راغلے دے۔

(مشکاہ: ۱۴۶، عبد الرزاق: ۵۳۱/۳، احمد: ۵/۲۴۷)۔

دماشوم په جنازہ کبین هم دغه دعا گانے لوستلے شی:

(اللهم اغفر لحينا و ميتنا الخ)۔

ليکن د ابو هریره رضي الله عنه نه نقل دی چه هغه به

داسے دعا فرمائیله:

اللهم أعدة من عذاب القبر۔ (مشکاہ: ۱/۱۴۷)۔

دارنگ حسن بصری به داسے الفاظ لوستل:

اللهم اجعلنا سلفاً، وَفَرَطاً، وَذُخْراً وَاجْرَا

(مشکاہ: ۱/۱۴۷)۔

دارنگ مور او پلار ته ئے دعا کول پکار دی، او داسے

وئيل پکار دی:

اللهم اغفر لوالديه ، اللهم ارحمهما ، اللهم ابدلهمَا خيراً منه ۵ (مشکاہ: ۱/۱۴۶)۔

دغه شان ماشوم ته داسے دعا کول پکار دی:

اللهم أعدة من وحشة القبر وانحقة بابراهيم خليلك صلى الله عليه وسلم ۰

(المحلی : ۳۵۵ / ۳) -

۱۱ - مسئلله : د جنازه دمانجھه نه پس دعا کول نشته دیه، او د قبر دپاسه مری دپاره دعا غوبنسل ثابت دی، بلکه حکم راغلے دی چه دقبر دپاسه دعا او کرئ او د ثابت قدمنی دعا ورلہ او غواری، او لاس او چتول هم په دی دعا کبن راغلی دی۔ لکه (مسند ابو عوانة، او فتح الباری راغلی دی۔) کبن دابن مسعود رضی الله عنہ حدیث دی۔ (۱۲۱ / ۱۱)

۱۲ - مسئلله : د قبر دپاسه سورتونه لوستل صحیح حدیث کبن نه دی ثابت، ئان ترمی ساتل بهتر دی، ضعیف روایت کبن راغلی دی، لیکن د عمل دپاره صحیح نه دی۔

۱۳ - مسئلله : د مری دسپارلو طریقه داده، چه: (بِسْمِ اللَّهِ وَعَلَىٰ سُنْنَةِ رَسُولِ اللَّهِ) به او وائی، یا به: (بِسْمِ اللَّهِ، وَبِاللَّهِ وَعَلَىٰ مِلَّةِ رَسُولِ اللَّهِ)، او وائی؛ او قبلے طرفته به ئے متوجه کرپی، یعنے تیول بدن قبلے طرفته متوجه کول پکار دی، نه صرف مخ۔ (المحلی تفصیلا ابو داود۔ واحکام الجنائز ص: ۱۵۲)

۱۴ - مسئلله : د جنازه په مانجھه کبن که مریے نارینه وی، نو دھغه سرته مخ ام خ او دریدل، او که زنانه وی

نودھفے کنائتوه مخامخ او دريدل سنت دی دامام دپاره -
دیے بارہ کبن احادیث په بخاری (۱/۱۷۷) او مشکوہ
(۱/۱۴۷) کبن او گورہ -

۱۵ - مسئلہ : دمری دمرینے اعلانونه کول گناہ ده ، کہ
مسجد کبن وی اوکہ دمسجد نه بھروی ، بلکہ صحیح
طريقہ داده چه خوک دیے خلقو پسے اولیپل شی اویا دے
تیلفون وغیرہ اوکریے شی ورتہ -

نهی رسول اللہ ﷺ عن النعی (الترمذی : ۱۹۲) -

۱۶ - مسئلہ : مریے دشپے خبیول هم روادی کله چه
خلق پورہ راتلے شی او ورخے خبیول بھتر دی ، نبی علیہ
السلام دشپے دفن شویے وو ، دارنگ ابو بکر صدیق رضی
الله عنہ دارنگ یوبل صحابی دشپے دفن شویے وو -

۱۷ - مسئلہ : سنت طريقہ داده چه مریے په مقبرہ کبن
بسخ کریے شی ، کورونو کبن مریے بسخول صحیح نه دی ،
داصرف دانبیاء علیهم السلام خصوصیت دیے چه کور
کبن یا کوم ظائی چه وفات شی هلتہ بسخولے شی -

۱۸ - مسئلہ : مریے په جوماتونو کبن خبیول کبیرہ
گناہ ده ، بلکہ دیہود او نصاراؤ کار دیے ، لکھ دنبی کریم

عَلَيْهِ السَّلَامُ ارشاد دی :

لعن الله اليهود والنصارى ، اتخاذوا قبور انبائهم مساجد .
(بخارى مسلم) -

بلکه په هغه مسجد کښ مونځ هم نه کېږي -

۱۹ - مسئلله : دقبر دپاسه خه شناخته لړول روا دی
ليکن د زنانه ۽ دپاره جدا شناخته اوډ نارينه دپاره جدا
شناخته لړول ، دانسته ، حدیث دعثمان بن مظعون رضي
الله عنه پرسه دلیل دیه (مشکاة : ۱ / ۱۴۹) -

۲۰ - مسئلله : قبر به نه ډیر او چت جوروی او نه بالکل
زمک سره برابر ، بلکه یو لویشت په اندازه باندیه او چتول
پکار دی - (ابن حبان : ۲۱۶۱ ، البیهقی : ۳ / ۴۱۰) -
دارنګ قبر ماھی پوش جورول پکار دی ، مسطح یعنے
څلور ګوټه قبر جورول په دین کښ نشي -
(بخارى ، البیهقی : ۴ / ۳) -

۲۱ - مسئلله : په مقبره کښ بیان کول ثابت دی ، او که
کله ناکله پاته شی ، نو هم اجازت شته دیه -

۲۲ - مسئلله : د تعزیت دپاره په جوماتونو کښ
کیناستل ، او فاتحه خوانی کول ، چه یو قاری ناست وی ،

ٿول ورخ خلق رائی او هغه تلاوت کوی ، دا عمل بدعت
دیئے - صرف د افغانانو رواج دیئے - صحیح طریقہ داده ، چه
تعزیہ د مری خاوند ته پکار ده ، چرتہ چہ ورسہ ملاو شی
، په دیئے الفاظو سره :

أَعْظَمَ اللَّهُ أَجْرَكَ ۝ (الله دیئے ستاثواب لوئے کرپی)

یا په دیئے الفاظو سره :

**إِنَّ لِلَّهِ مَا أَخَذَ ، وَلَهُ مَا أَعْطَى ، وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ
بِأَجْلٍ مُسَمًّى ، فَلْتَصْبِرْ وَلْتُحْتَسِبْ ۝**

یا بله کومہ دعا دیئے اوکرپی - لیکن په دیئے کبن لاسونه
پورته کول ، په احادیشو کبن ثابت نہ دی ، زمونپر ملک
کبن داغلطف رواج دیئے چہ یو سیکنڈ په اندازہ لاس پورته
کرپی ، وائی دعا به اوکرو ، بل اواز اوکرو ، دعا به اوکرو ،
دادھیقہ په دین کبن نشته دیئے ، بدعت دیئے -

۲۳ - **مسئلہ :** د جنازے په مانخہ کبن دریے صفوونہ
جو پول بھتر دی ، لکھ مجمع الزوائد (۳۲/۳) ، او مشکاة
(۱۴۷/۱) کبن حدیث دیئے -

۲۴ - **مسئلہ :** د جنازے مونخ په دریے وختونو کبن کول
جائے نہ دی ، نمر ختلو وخت کبن ، نمر پریوتلو وخت کبن

او دغرسه په وخت - چه لازوال نه وي شویه - لپ انتظار
پکارديه - (مشکوه: ۱/۶۴) -

۲۵ - مسئله: دغه شان مرے خبیول هم په دغه درې
وختونو کبن صحیح نه دی، عقبه بن عامر رضی الله عنہ
فرمائی : درې وختونو کبن مونبه ، نبی علیه السلام
دمانخه اود مری خبیولو نه منع کړی یو ، بیا ئے دغه
مذکوره درې وختونه ذکر کړل - (مسلم ۴/۳۱۱، ابو داود
مشکاه: ۱/۹۰، احکام الجنائز: ۱۲۹) -

۲۶ - مسئله: حيله اسقاط ، داوله ورځے خیرات ، او دغه
شان جناز ګاه کبن پيسے تقسیمول ، داتول بدعاټ ، او
رواجونه دی ، په دین کبن نشهه دیه ، هسے پرم خلق
خانونه ستري کوي -

۲۷ - مسئله: قرآن کريم مری سره اوړل ، یا په پيسو
باندې ایخودل ، ظلم دیه خانترې ساتل پکاردي -

۲۸ - مسئله: مری پيسے په زوره جرا کول ، او وير کول
گناه ده ، خلق ترمي منع کول پکاردي ، بلکه مری ته عذاب
ملاويږي په جرا دژوندو باندې - (متفق علیه، مشکوه: ۱/۱۵۰)

۲۹ - مسئله: مری ته فائده مند شئ دعا ده ، او جنازه ده
او استغفار دیه ، مرے په دیه دیر خوشحالیږي ، او راحت

- پرم راخی - (بیهقی، مشکاہ: ۱/۲۰۶) -
- ۳۰ - مسئلہ: قبر کین نعمتو نہ او خوشحالی شتہ دیے ، دغہ شان پہ قبر کین عذاب او تکلیفونہ مجرمانو لرہ شتہ دیے۔ خوک چہ ددیے نہ منکر دیے هفہ درسول اللہ علیہ وسلم داحادیشو نہ منکر دیے ، اود خپل ناقص عقل پسے روان دیے۔
- ۳۱ - مسئلہ: دقبہ دپاسہ گرخیدل گناہ دہ ، پہ اور باندیے خپہ کیدہ خو پہ قبر باندیئے مہ گدہ۔
(مسلم: ۱/۳۱۲) -
- ۳۲ - مسئلہ: پہ قبر باندیے لیکل گناہ دہ ، دغہ شان گنبد پرم جورول او آبادی پرم کول جائز نہ دی۔
(ترمذی: ۱/۲۰۳ ، الحاکم: ۱/۳۷۰) -
- ۳۳ - مسئلہ: د جنازے دبارولو نہ پس اودس کول سنت دی ، دغہ شان مری لہ چہ چا غسل و رکرو ، هفہ دپارہ هم غسل کول بهتر عمل دی۔
(مشکاہ: ۱/۵۵ ، ابو داود: ۲/۹۴ ، ابن ماجہ) -
- ۳۴ - مسئلہ: زنانہ بہ هفہ خوک خخوی چہ دمری نزیہ خپلوان وی ، دارنگ ہر هفہ خوک خوک چہ بیگاہ شپہ ئے خپلے بی بی سرہ نزدیکت نہ وی کرمے - (بنخاری: ۱/۱۷۹)

٣٥ - **مسئله :** مرے دیو علاقے نه بلے علاقے ته نقل
کول جائز نه دی (کما فی حدیث البخاری : ردوا القتلی الى
مضاجعهم) -

٣٦ - **مسئله :** په تابوت کښ بغیر دضرورت نه مرے
خخول مکروه عمل دی۔ دا عمل خلقو ایجاد کړے دی۔

٣٧ - **مسئله :** مرے قبرته دخپو دطرفنه داخلول سنت
دی - (فتاویٰ الدین الخالص، ابن ابی شيبة : ٣٢٨/٣)
ابوداود : ٦١٩/٢، البیهقی : ٥٤/٤) -

* دارنگ نوری مهم مسئلے هم شته ليکن دهفعه
تفصیل مونږ په الدين، الخالص کښ کړے دی، هفع ته
رجوع اوکړئ، اوعلماء نه تپوس اوکړئ او دین سره شوق
او جذبه پیدا کړئ۔ دارساله غور سره مطالعه کړئ، او
عمل پرمي اوکړئ، او مؤلف ته او ددې کتاب ليکونکۍ او
خورونکو ته دیره دعا اوکړئ، چه الله تعالى مونږ ته
هدایت او حسن خاتمه نصیب کړي، او د قبر، د زنکدن د
تكلیف او د جہنم دعذاب او د اھوالو د آخرت نه مو بچ
کړي، آمین یارب العالمین بفضلک و کرمک وجودک یا ارحم
الراحمين، ولوالدینا ولجمیع المسلمين - آمین !

ذ مکتبہ محمدیہ

ضخیم چھاپ شوی کتابونہ

۱ - فتاویٰ الدین الخالص عربی (۸ جلد)۔

۲ - الحق الصریح شرح پنستو مشکوہ المصابیح
 (۴ جلد)۔

۳ - الفوائد : (عربی، ۲ جلد)۔

۴ - الفوائد (پنستو، ۱ جلد)۔

۵ - امین الفتاوی (پنستو، ۲ جلد)۔

زیر طبع کتابونہ

۱ - فتاویٰ الدین الخالص (پنستو، اردو)۔

۲ - الحق الصریح (اردو)۔

۳ - تفسیر القرآن العظیم (پنستو)۔

۴ - فقه الاحکام شرح بلوغ المرام (پنستو)۔

۵ - تحفة المناظر (اردو)۔

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library